

www.diena.lv/auto

Oranžā zibžņa spēle

Pagriezīenu signālu (ne)lietošanas ieradumi raksturo mūsu uzvedību uz ceļa

AutoDiena aicina lasītājus izteikties laikraksta Diena portālā www.diena.lv rubrikā Auto

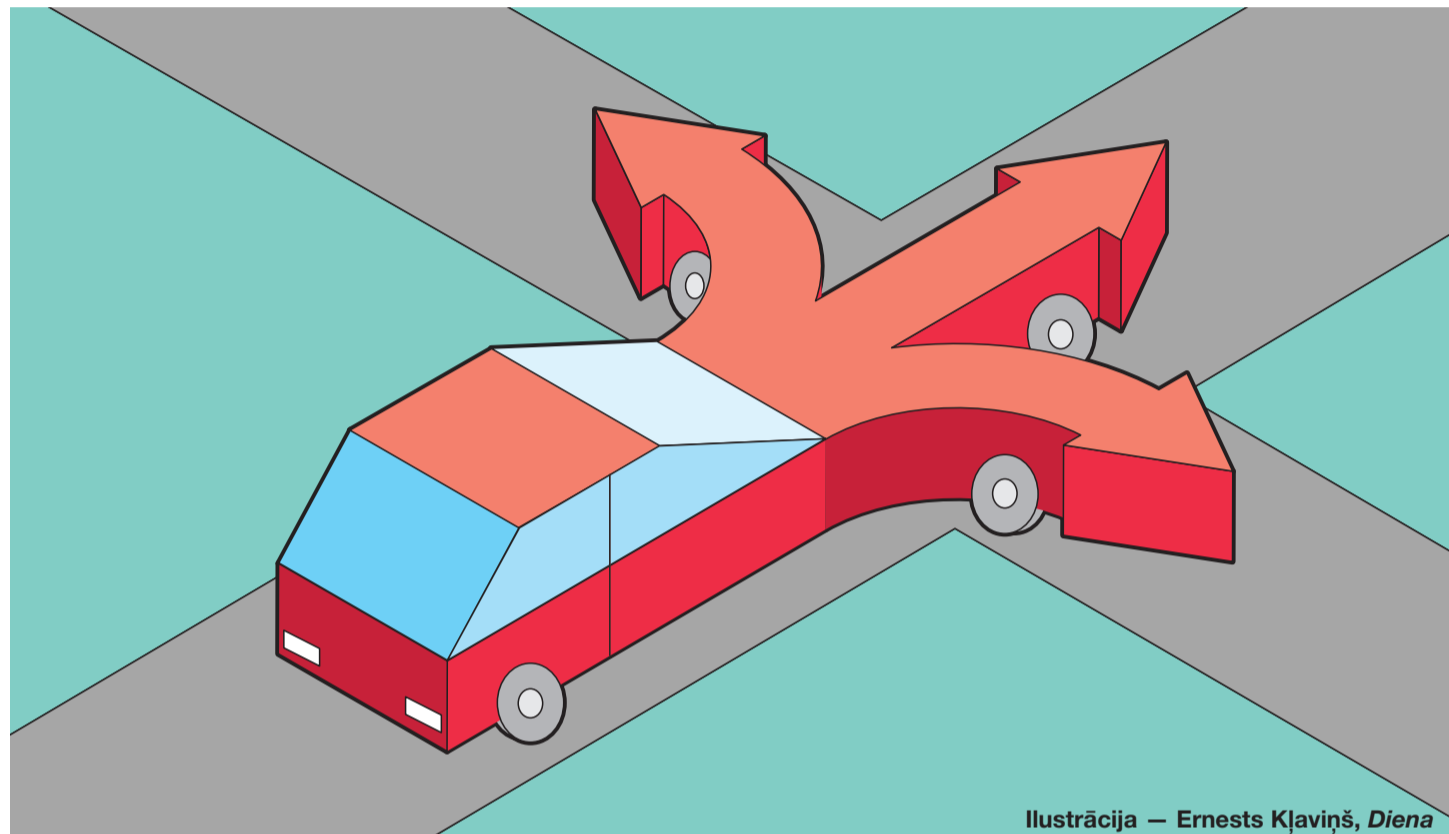
Braukšanas kultūra

Normunds Avotiņš,
TV5 Autoziņas, speciāli AutoDienai

Krustojums. Luksoforā deg sarkanā gaisma, un automobiļi divās rindās rāmi gaida zaļo signālu, lai trauktos tālāk kur nu kurais. Gājēju pārejai pārcūncina pēdējais aizžāvājies onka, viņam fonā krustojumu vairāk uz «pirmo sarkano» nekā «pēdējo zaļo» pārjono kārtējais valdības aģents, kam slepenais uzdevums nu nekādi neļauj gaidīt. Zaļš! Piepeši kreisajā rindā sākas minstināšanās, pīpināšana un juceklis. Kā pēc nedzirdamas komandas rindā stāvētāji ieslēdz labā pagrieziena rādītāju un kā ejošā vilcienā cenšas ielekt labajā rindā, kas skrien arvien ātrāk un ātrāk. Kas atgadījies priekšā? — avārija, nokritis meteorīts vai izbeidzies benzīns? Nē. Gluži vienkārši vadītājs, kam pie «sarkanā» palaimējās ieņemt *po-le position* kreisajā rindā, nodomājis braukt pa kreisi, taču par savu nodomu paziņoja, tikai ieslēdzoties zaļajai gaismai.

Bez vainas vainīgais

Esmu pārliecināts, ka šādā situācijā kaut reizi nonācis ikviens. Savlaicīga pagriezīenu signālu neparādīšana vai to nelietošana vispār pieder pie mūsu izplatītākajiem un lipīgākajiem netikumiem. Iepriekš aprakstītajā situācijā vainīgais braucējs parasti nemaz nav vainīgs un netiks sodīts, pat ja ievārīs šo putru tieši ceļu policista acu priekšā (ja vien CP auto neatrodas tieši aiz viņa un arī tad diez vai). Tā nav nedz ātruma pārsniegšana, nedz acīmredzami rupjš pārkāpums kā braukšana pie sarkanās gaismas vai nogriešanās neatļautā vietā un līdz ar to atrodas ārpus patruļu interešu zonas. Satiksmes noteikumos gan ir atbilstošs punkts, taču kas gan ir nepareiza gaismas signālu lietošana salīdzinājumā ar pabraukša-

Ilustrācija — Ernests Kļaviņš, Diena

nu zem «kieģeļa». Galu galā var taču gadīties, ka nepieklājīgs braucējs nemaz nav nepieklājīgs, bet gan aizmirsis laikus ieslēgt oranžo lampiņu vai vienkārši pārdomājis: «Braukšu ka es tomēr pa kreisi, tā būs ātrāk.»

Dzeltenā romba bruņinieki

Ja spoguļi skaidri saskatāmi desmit automobiļi, kuru vadītājiem nav ne mazākā nodoma nogriezties, toties ir dibināta pārliecība, ka tāda nodoma nav arī priekšā stāvošajam, elementārās pieklājības normas prasītu atlikt plānu B un turpināt ceļu taisni. Vai pazīstat daudzus, kas tiešām tā darītu un pēc tam meklētu iespēju nokļūt vajadzīgajā vietā pa citu maršrutu? Es zinu tikai divus, un viens no tiem esmu es pats. Pat atmetot stulbos jociņus par zināmas markas automobiļiem, kam jau no rūpnīcas nedarbojas pagriezīenu rādītāji, nereti šķiet, ka Latvijas autobraucējiem ir bremszēta uztvere vai paralizēti

kreisās rokas pirksti. Braucot pa galveno ceļu, daži jūtas tik privilēģēti, ka signalizē par savu nodomu nogriezties tikai tad, kad pagriezīens jau degungalā. Vai — vēl sliktāk — nesignalizē vispār. Par muļķiem tiek pataisīti tie, kas pacietīgi gaida dzeltenā romba bruņinieku pabraucam garām, lai paši izbrauktu uz galvenā ceļa no mazākas nozīmes ielas. Satiksmes eksperti runā par kustības plānošanu un situācijas paredzēšanu, bet kā to izdarīt, ja līdzās ir tik daudz nezināmo, kas bez brīdinājuma metas pretējā joslā garām lēnām trolejbusam? Izrādās, daudzi nemaz neapzinās, cik lielā mērā savlaicīgs pagriezīena signāls ietekmē kustības drošību, kā arī baidās «pārsāļīt», nepārtraukti zibinoties kā aviolaineris. Varbūt iztēlojieties, ka jūsu automašīna ir kuģis? Pieņemiet, ka jūsu «kuģa» manevrētspēja ir četrtreiz sliktāka un reakcijas uz stūri četrtreiz lēnākas nekā patiesībā. Un tad parādiat pagriezīena signālu četras reizes tālāk un četras reizes ilgāk. Varbūt tas nostrādā?

Atvainoties vai atpirties?

Mūs pagriezīenu signālu lietošanas (vai nelietošanas) ieradumi ir savdabīgi, bieži pavirši, izraisa avārijas situācijas un biedē iebraucējus. Latvijā gluži iegājušies «paldies» teikšana ar avārijas signāliem. To uzskata par labo toni un rekomendē kulturālas braukšanas eksperti. Tomēr šis signāls ir visai divdomīgs. Rietumeiropā signalizēt ar abiem pagriezīenu lukturīem pieņemts bīstamās situācijās, piemēram, lielā ātrumā tuvojoties sastrēgumam uz ātrgaitas šosejas. Pie mums šādu avārijas signāla lietošanu retumis var novērot tikai autorallijos, kur simtiem skatītāju automašīnu pēc sacīkstēm nesas pa putekļainu zemesceļu un pēkšņi sabremzējas pie pārbrauktuves vai krustojuma. Vācietis vai angļis nesapratīs tādu nozibinātu «paldies» par ielaišanu rindā, piemēram, ceļa sašaurinājuma vietā, jo kāpēc gan pateikties par satiksmes noteikumu ievērošanu? Vai nav

tā, ka ar šo ērto žestu mēs bieži vien attaisnojam uzbāzīgu un neaktīvu rīcību, sastrēgumā apskrienot citus pa blakus joslu, kvartālu vai tiltapakšu, lai pēc tam tēlotu, ka esam kļūdījušies, vai vienkārši nostādītu disciplinētākos braucējus fakta priekšā: «Vai nu jūs mani palaidisiet, vai arī autobusa šoferis aiz manis sajūks prātā aiz dusmām, un tad jūs visi redzēsiet.» Nenoliegšu, ka pats itin bieži skrienu pa blakus joslu un tad mēģinu iespieties blakus, kā arī laižu sev priekšā tādus pašus. Bet, no otras puses, — vai lielveikalā es ielaistu kādu tāpat vien sev priekšā rindā tikai tāpēc, ka viņš zīmīgi piestumjas blakus ar saviem ratiņiem? Un, pat ja mani būtu piemeklējusi smaga filantropijas lēkme un es viņu ielaistu rindā, vai viņš teiktu «paldies!». Es nekādā gadījumā nerosīnu aizliegt ierastos «paldiesus», jo tas ir patīkami un kaut nedaudz mazina stresu. Tomēr negribētos, ka oranžais dubultzibsnis kļūtu par automātisku indulgenci visādām nejaucībām.♦

Par drošu un laipnu satiksmi!

S|E|B